Brev från och till medlemmar av familjen Gjörwell växlade åren 1780-1811 Ep...

Gjörwell, Carl Christoffer,

HS Ep.G 12:2

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

x

Collectio Gjörwelliana.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell, til des Döter, Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Stockholm, den 24 Dec.r 1795.

Innehåll:

1) Taksägelse. 2) Galatée i behagligt utbyte. 3) Min Redogjörelse. 4) Den 28 Apr. 1 Maji och 11 Julii. 5) Min Hof-Stat af Riks-Canzler, Svensk Academie, Lif-Medicus, Hof-Intendent, Stats-Secreterare, Historiograph och Kongl. Boktryckare. 6) Riks-Skattmästare-ämbetet måste lämnas vacant. 7) Hof-Theatern spelar Dramen: Så blefvo alla nögde. 8) Konungen i Allehandarien bestrider mina menus Plaisirs. 9) Den 15 Aug. 18 Aug. 31 Aug. 2 Sept. 5 Sept. 1 Oct. 5 Nov. 1 Dec. och 24 Nov. 10) Sveriges vittra Fruar. 11) Grefvinnan Gyllenkrok lyser ibland dem. 12) Florians och Lidéns Graf. 13) Resan til Ulricodal och Besöket på Frescati. 14) Besök af Kongl. Secreter. Jonas Carl Linnerhielm. 15) Fru Lindegrens Episode til Galatée. 16) Respectable Vänskap emellan Svärfar och Svärdoter. 17) Hälsning ifrån Mor och Syster. 18) Önskan och Välsignelse. — Bilagor: 1. Anmärkningar af Grefvinnan Gyllenkrok vid den Nya Cecile. 2. Episoden til Galatée. 3. Le Tombeau de Florian. 4. Bref af Herrne Mandorff och Gjörwell, rörande deras årlige Högtidsdag.

Min Egen Aldrakäraste Stafva

måste jag nödvändigt tilskrifva åtminstone än et Bref i år. Många många Taksägelser skal Du hafva för dina kära Hälsningar och för dit sista söta Bref med den sköna Blomman. Den intager visserligen et för både öga och Hjerta kärt rum uti mit Vänskaps-Herbarium. Tillåt mig gifva Dig en Blomma tilbaka, plockad uti en af Parkerne, som omgifva Parnassen, Den Parken, där Herdar trifvas, där Vänner gärna nalkas, där min

77 Stafvas Hjerta ej sällan hämtar sin Föda, söker en vällust, som saknas uti andra Vitterhets-yrken. Denna min lilla och så oskyldiga Jul-klapp består uti den genom vår Vän Kongl. Secreteraren Mandorff, redan lämnade Galatée, öfver-

satt

satt af en ung Secreterare Hullberg, och om hvilken jag lärer tilförne något skrifvit. Läs och njut denna så vackra Bok. Säkerligen känner dit Hjerta mycket under denna Läsning; någon ömtår lärer därjämte offras, då mit öga ej sällan vätnats vid de flera där förekommande och så rörande Scener ibland så många dygdiga Människjor, som där afmålas, som där framträda.

Du fordrar säkert reda för min Sommar, kanske för hela återstående Delen af året. Ack ja! den gjör jag så gärna för min Stafva. Se här då något om detta för mig så sälla år. – Den förste mycket vackre Vårdag var den 28 Apr. då Stockholm lyste af Ordens Prakt och Pråt; men jag vandrade med glad och lätt Fot undan Bulret til Solituden, öpnade mina Fönster, lät vädra och städa detta sköna Rum, och halsade imedlertid solo på Djurgården: alt var där uti sin första utspricking. – Den 1 Maji var ock skön, den tilbragte jag likaledes helt allena på Solituden: ty Mandorff var den dagen uti Sällskap på Djurgården, äfven som han Ordens-dagen borde vara i Staden. Nyheten af dessa begge så vackre Dagar och min Enslighet under desamma gåfvo mit Hjerta så mycken söt Känsla, så mycken Guf Tilfredsställelse, at jag ingen ting saknade, och det utgjör ocksä högsta Graden af min jordiska Sälhet, at jag kan vara så lycksalig allena. Mit Medvetande, mit öga, mit Hjerta, min Läsning bidraga samfält härtil; och aldrig skal jag klaga, så länge Gud låter mig äga och behålla dessa Tilgångar, dessa Källor, utur hvilka för mig öfvas den himmelske Friden, den jordiska Glädjen. – Men på den förste Maji följde en Månad Majus, hvars like jag aldrig belefvat, så kall, så vinterkall, med köld och is, med en Snö och en Storm, som i synnerhet Norrut stängde stora Farvägen och kullstörtade hela Skogar. Medlet af Junio

gaf

gaf oss först Sommar, och sedan hafve vi ock haft en den skönaste Sommar jag minnes, samt nästan uti et alt til den 1 October. Flere gånger har jag med min Mandorff förnyat Promenaden, delat pastorale Nöjen på Djurgården, vittra lecturer på Solituden, ja til och med gjort en pittoresque Resa den 11 Jul. til första Torpet. — Månaden Augustus var mycket märkvärdig uti desse Annaler. Men jag måste i förväg gjöra Dig et upplysande Förtroende. Sedan Tro-vännen Mandorff, genom sina tre-åriga och så nitfulla Förtjenster om min Person, blifvit ifrån Geheime-Conference-Råd uphögd til min Premier-Ministre eller Riks-Canzler, och jag nu, efter mit Entledigande utur Kongl. Maj:ts och Rikets Tjenst, föresatt mig at inrätta et eget Hof; så har jag ock besatt mina öfriga höga Riks-Ämbeten med skickelige Personer. Jag vil nämna dem efter åldern uti Tjensten. Til min Hof-Skald har jag antagit Herr Secreteraren Kullberg, hvilken således utgjör min Svenska Academie, som jag dock intet ärnar låta aflida för et Myggbets skull. Han är ung, vitter och älskvärd; Figuren ganska vacker, Sammanlefnaden ganska höflig. Han är Carlscronebo och engagerad uti Kammar-Revisionen. Hans Snille och hans Penna kan Du lära känna genom Öfversättningen af Galatée. — Til min Lif-Medicus har jag antagit Herr Zetterman. Han hade omsorg under Resan til det pestagtiga Alger om min Calles så dyrbara Person; och då han med Lifvet och Hälsan bragte honom obesmittad til Livorno, så har jag in Petto utsett honom til Vårdhållare öfver min ännu litet omistelige Person, i synnerhet då jag ligger och

för,

förstörer Hälsan på Djurgården. Han är Stockholms-bo, ingalunda gammal, dock redan skäligen både belåst och förfaren, därjämte en vacker och lång Pilt; så at han, alt detta sammanlagdt, kan ganska väl uppfylla sit Kall, såsom Lieutenant vid alles vår Lif-Bataillon. — Til Hof-Intendent har jag antagit unge Artisten Forsgren, också Stockholms-bo, Eleve af de begge Stormästarne uti Konst-riket, Herrarne Desprès och Gjörwell. Nå-nå! Raillerie à-part, Calle har fått Rit-Stiftet i handen på honom under Desprès's ögon. Han är väl ung til åren och såsager til utseendet, at Physiognomisten Mandorff säger honom äga Tycke af den sköne Grefve Löwenhielm; men det hindrar honom icke at stiga uti Ämbetsmanna-vägen inom mit Herradöme, hälst då härtil kommit, at han med myken Modestie mottagit min Brevet til bestridande af sin Function uti mit Hof. Kort sagt: med all denna hans Modestie är han ändå en stor Skalk. Han ritar väl, sjunger artigt, talar fin Fransyska, ser godt ut på Herr Desprès's Mamsell, hatar inga oskyldiga äfventyr, älskar Vitterheten, är glad, är bara 18 år. För Calles skull tyckes Söta Mor också fattat mycken Nåd för denne hans Eleve; så at han redan blifvit twänne resor buden til hennes Tafel. — Til Stats-Secreterare har jag kallat Hr Norgren, Cancellist uti Stats-Contoiret, Skåning, ifrån Christianstad, och som vandrat uti de sköna Parkerne — — Vångarne, som det där heter — — omkring Önestad, hvar jag tilbragt de så sälla åren, 1734–39 och 1742–45, hos min välgörande Fosterfaders begge Systrar, Enke-fru von Bröyer och Mamsell Eva Feiff. Han är 23 år, af et rätt anständigt utseende, bryter uti sit behagliga Tal litet på Skånska eller det så kallade Göinga-målet, hvilket ingalunda skämde bort vår

Ber-

Bekantskap. Han är myckel Språk-kunnig, blifver mig således nyttig; sjunger och spelar på Claver. Kort sagt: han upfyller min önskan uti detta sit Departement. — Til min Historiograph har jag åter antagit en annan Skåning, Magister Sjöborg, just en lärd Man, som, Kära Du, kan läsa Runstafven och assistera sjelfve Riks-Antiquarien Tihleman at förklara de gamla Mynten, som äger både år och förtjenster, samt söker nu med några unge Academiske ~~[illegible]~~ Rivaler Historiarum Adjuncturen hos Rikets Drott, såsom Canceller för Lärdoms Sätet i Lund; som är väl ingen Adonis, men har et godt tycke, skalkagtig uti Tal och Öga, spelar sin Cithra, reser i dessa dagar til Westergöthland och Skåne, men kommer igen til Sommaren; hvadan jag nu ocksså ärnar lägga mig til 2:ne Regalier på Solituden, et Claver och en Cithra. — En Historiograph behöfver naturligt vis en Typograph; således har jag til Kongl. Boktryckare bebrefvat f. d. Herr Konstförvanten Henrik Nordström, just densamme unge och behaglige Trägårds-gossen på Bellevue, som Du känner förut. Han har väl blifvit något manligare, kan dock intet aflåta at älska vackra Blomster och vackra Ögon. Alla år regalerar han mig med en eller annan Bouquet; äfven som då och då unfaller honom en Suck öfver Könets hårdhet. — Nu fattas än en Ämbetsman; men, ty värr! den lärer aldrig komma at utnämnas; jag menar en Riks-Skattmästare; utan lärer detta ämbete altid komma uti min Hof-Calender at stå utmärkt med ordet: vacant. — Nu, på det at Dramen: Så blefvo alla nöjde äfven må upföras på min Hof-Theater, så har jag så tilställt, at jag altid delar min Dag eller min afton med en i sänder af dessa mine Resp. Tjenstemän:

ty

ty Collisioner äro farliga, och jag vil bibehålla Freden, koste hvad det vil, i stället för det at min Confrère, Hans Maj:t Hr Wilhelm Pitt i England vil föra Kriget, koste hwad det vil. Men hwad nu af alt är det märkvärdigaste, så kostar detta mit nu mera så mycket tilökta Hof mit Stats-Contoir ej mer än den tiden, då jag halps mig fram med en enda Stor-vizir. – Imedlertid är väl til märkandes, at jag ej underhåller denne min Stat af några främande Subsidie-medel, utan afbetalar årligen på min Riksgäld, ehuru långsamt och i små Poster, alt efter Intradernes Tilgångar, den Historiske Bergslagens afkastning och Hof-förtäringens nödvändigaste bestridande. Mina så kallade menus Plaisirs äro däremot funderade på en helt nyligen tilkommen Artikel uti Civil-Listan: ty Konungen uti Allehandarien, en af vår Tids välgjörande Regenter, har anbudit mig en Extra-Inkomst för et gunstbenäget Biträde vid Upplysnings-verket, jag menar vid den dageliga Ljus-Tändningen. Således använder jag ock med godt Samvete, eller utan någon Stats-Creditors skäliga förtörnelse, detta lilla Guld-regn til mina små Recreationer, utomdes så högst nödvändiga på denne min ålderdom, som Du lätt kan skönja blir för mig hvar dag tyngre at bära.

Se nu förstår Du det följande bättre, hwadan det ock blir så mycket korrtare. Den 15 Aug. gjorde jag le Tour du Monde med Hof-Skalden, det vil säga: vi började Promenaden med Kongsholmen och slutade med Djurgården: en den aldraskönaste Dag. – Vid samma tid låg Danska Fregatten Fredricswärn här på Redden, förd af Capitainen Sten Bille: Hans Cadetter besökte alla dagar våra Skådespel, och jag råkade på Stenborgs i bekantskap

med

med 2:ne unge och glade Gossar ifrån Norrige, Valeur och Henne; och som jag njöt många Höfligheter i Norrige 1751, då jag, på min Resa til Holland och Frankrike, låg för motvind i Hammerfund, och hade mycket roligt af 2:ne unge Studenter ifrån Tronhem, som ärnade sig til Köpenshamn; så tog jag tilfället i agt och afbördade mig denna gamla Skuld, samt hade dess begge Normän med mig en afton på Djurgården, hvilken vi bevandrade, och sedan åto tilhopa; under hvilken rätt roliga Souper de söngo Danska visor, något om Politik och något om annat. Detta Nymäre timade den 18 Aug. Den 31 i samme månad tilbragte jag på Solituden ensam, och läste Idyllen Mylon hos Gessner med en alldeles himmelsk känsla; jag bar den med mig hem och öfversatte den à ma manière. — Den 2 Sept. var jag med D. Zetterman på det vackra Rosendal på Djurgården — — Du minnes väl Inspector Stenbergs Boställe, men nu af Ståthållaren Desbesche ombygdt til en skön villa — —; äfven så den 5 med Hr Kullberg på Fiskare-torpet, hvilket han aldrig sett, och således njöt denna så högst vackra Belägenhet dubbelt. — Den 1 Oct. tog jag afsked af Sommaren på Djurgården, en skön Dag i anseende til den sena års-tiden, en skön Dag för mit Hjerta. Jag var solo. — Den 5 Nov. helsade jag på den första vackra Vinterdagen med Hr Forssgren; äfven som den 1 Dec. på den andre med Secreter. Norgren. Se där har Du räkning på alla dessa Högtids-dagar; til hvilka dock framför alt bör fogas den 24 Nov. då mit fjerde år begyntes med vår Mandorff, och på hvilken jag fick det så sköna Brefvet, som bilägges i afskrift.

Men

Men nu må det vara nog med Confessioner om Karlar: ty också et litet Skriftermål bör äga rum om en Dame, jag menar dock om en vitter Dame. Vi äge nu, utom Fru Lengren, 3:ne vittra Fruntimer på vår Parnaß, af hvilka Du känner 2:ne förut, jag menar Fru Linnerhielm och Fru Lindegren; men härtil kommer et tredje, som icke mindre lyser af Snille-gåfvor, dock af det mera glada och liksom sjelfvåldiga Slaget; hvilket är också mindre at undra på: ty hon är ung til Sinnet och lefver stundom uti stora verlden. Det är Fru Friherrinnan Christina Charlotta Gyllenkrok i Skåne, född Grefvinna Mörner. Hennes Man, Majoren Baron Axel Gyllenkrok, Herre til Swenstorp, en af Stor-gårdarne i Skåne, är en välbeställd Fidei-Commissarie. Vid lediga Stunder har hon ibland annat roat sig med at författa en Drame, kallad Cécile, hvilken hon skickat til sin förtrogne Vän, Herr Generalen Baron Bror Cederström här i Stockholm, som blifvit så intagen af denna aktvärda och ännu sköna Grefvinnas arbete, at han ville hafva det speladt inför sjelfva det Kongl. Hofvet, och til den ändan gaf det, til vinnande af en mera theatralisk omklädnad, åt unge Garderober-mästaren, fören. Hr Kullberg, som åter gifvit Cécile en så aldeles ny Drägt, en sådan Belefvenhet, at Grefvinnan knapt mera kände vid denna sin Foster-döter: hvadan hon fann sig befogad, at skrifteligen upsätta några Anmärkningar öfver den Nya Cécile af des första Författare. (Dessa Anmärkningar finner Du ibland Bilagorna. Läs och döm sjelf, om icke detta Fruntimer har et fint Vett och myket Snille. Icke långesedan var hon här uppe i Stockholm, för at besöka sina vänner.

Ibland dessa Bilager finner Du också en Romance öfver den aldrig nog saknade Florians Graf. Denna Skaldesång

ber

-ber jag må, jämte min vördnadsfulla Hälsning, lämnas til Herr Kuhlman, som jag med glädje och takksamhet hörer resa Sal. Lidén -- en annan vitter Fånge -- en minnesvärd uppå sin vackra Landgård, den af sig omskapade Römåsen. Jag lämpar på Hr Kuhlman den Strophen, som börjas således:

Je veux à cet Ami --)

Jag har icke heller i år, samt af den kände Orsaken, varit hos mina så kära Barn på det vackra Sätra; utan alla mina Landresor hafva bestått uti en enda til Ulriksdal, som, i Söta Mors glada Sälskap, anträddes d. 26 Aug. och för at lyfta en Betalning hos Öfver-Kammarherren Baron Stierneld. Under väntan på Herrens hemkomst i från en Promenade med Enke-Drottningen, såg vi i Trädgården, som jämte Grottan mycket förfaller. Des Läge är inskränkt, och bakom Grottan är den altid kall och fugtig. Vatten-konsten är en verkelig Ruine. På en af de söndrige Bänkarne satt jag och läste för Söta Mor utur Fru Linnerhielms Vitterhets-Försök, och ligger där ännu til märke en Blomma af den Bouquet, som bar Fru Scribi från Orangeriet. Återvägen togs förbi Ålkistan, och besågs då det sköna Frescati, hvilket s.d. Baron Armfelt på et täckt ställe i Kungsängen anlagt, beqvämligen inredt och med til en del vällustiga Taflor prydt, samt alt detta på et Sätt, som gifver det et så ypperligt Företräde ibland många af våra små Landgårdar. Det har nu efter Ägarens Fall återgått til Kronan, och står uti förbindelse med Haga. Det underhålles, och synes som vår unge Konung hade tycke för denna anläggning.

Til

Til våra utvalda Sommar-nöjen hörer det angenäma Besök, som Herr Kongl. Secreteraren Linnerhielm på Ebbetorp gjorde oss. Under denna sin dock nog korta Hävaro besörjde han åfven utgifningen af de Vitterhets-Försök, som vi alla med så stort nöje läse och återläse: et arbete, som lyser af så myket Snille, af en så granskad Smak uti både Tankar, Samband och Tekning. Aldrig kan jag för ofta se på de aldra-vackraste Gravurerne. De af Gessners och Mycons Minnes-vårdar hafva förfört min åldriga Hand at våga 2:ne Öfversättningar, af hvilka den ena redan står uti Tredje Stycket af Adressen, och den andra torde snart komma efter.

Fru Lindegren upvaktades af den lyckliga Öfversättaren med Galatée, och blef af denna Pastorale Roman så intagen, at hon skref en Episode til densamma, som Du bör läsa och finnes ibland Bilagorna. Hvad tycker Du väl om en Fru vid hennes år, som skrifver och målar så känslofullt? Säg, Söta Stafva! skulle Du ej också vilja försöka en liten Episode?

Glöm för ingen del at hembära Din respectable Swärfar min hjerteliga vördnad. Gud välsigne hans ålderdom med Frid i Själen, Glädje i Sinnet och Styrka i Kroppen! Gud välsigne också Dig, min egen älskvärda Stafva, för alla de Stunder Du delar med den åldrige Hedersmannen, ja med upoffring af de Sällskaper och de Nöjen, som så ofta sökt Dig, men för denna barnsliga och så heliga Plikts upfyllande Du lämnat. Alla tala härom med Beundran och Högagtning. Din Söta Mor delar med mig sama Tänkesätt både för Fader Pehr och för Dig. Hon ber hälsa Dig och din k. John på det ömaste, och tackar Er Begge tres-particulierement för den Ankaren med skön veritable Porter; hon

fåt

fåt af Er kära Hand til skänks, och uti hvilken hon alla
dagar dricker Er Skål, sin Hälsa til mycken, af oss alla
önskad, Fromma och Styrka. Ack sötaste Stafva! när kommer
den Glädje-dagen, då vi få se och omfamna Eder häruppe?
Kommer den snart? Hela Almquistens Hus, lilla Löve,
denne aldraqvickaste och aldrasötaste Gosse, med inberäknad, hälsar. Gud välsigne alla mina Barn!
och allestädes!!! Jag lefver och dör

Eder

trognaste Pappa.

Bilagor.

Bilagor.

[1. Några små Anmärkningar öfver den Nya Cecile af des första Forfattare, Fru Friherrinan Gyllenkrok, född Grefvinna Mörner, upsatte 1795.

Då Cecile gick ut ifrån min Skrif-Bureau, var hon klädd i den enfaldiga Drägt, som tilverkas i den oförfarna Landsbygden, där man blott är vand at följa Naturen. Hon hade en enda Skönhet - - ack! den var stor nog för at intaga - - denna Skönhet var Sanningen.

Jag hade likväl tillåtit mig några små Tourer, för at, så til sägandes, kunna sammanstäda Händelserna til en Piece; men denna ~~Händelse~~ Utsväfning var så liten och omärkbar, at man knapt såg annat än Hufvud-idéen, och alt, tilsammanlagdt, blef ändå Länkar i Sanfärdighetens Kedja.

Aldrig kände jag den Ärelystnaden, at få se min lilla Cecile nånsin upförd på en Theater inför en granskande Allmänhet: min enda Tilfredsställelse såg sin Gräns utstakad vid det Bifall, jag erhöll af den Person, i hwars Händer jag första gången lämnade mit Arbete. Sedermera har Cecile kommit i stora verlden; och det är där, som alla Brister och Ofullkomligheter sättas i full dag: - Smaken sitter där på sin Sjelfva gyldene Thron, och des välgjörande Blickar genomtränga Mörkret med alla des odanade Ämnen. Cecile uptogs i denna Gudinnas Sköte som et Hittebarn: upfostrades, förbättrades, blef änteligen fullvuxen och vann nya Behag; bibehållande, af sit ifrån Födelse-bygden medförda anseende, knapt annat än några Hjertats Känslor; likväl af största betydenhet för hennes Varelses bestånd.

2

i denna upphöjelse har jag åter sett min Cecile, och fägnat mig åt hennes framsteg; och då hon nu förekommer mig som et Barn taget utur en Pension, så synes det mig, at jag äger en liten rättighet at fälla et välmenande omdöme; hvartil jag äfven af några andra omständigheter är upmanad. Jag har all agtning för det Snillet, som gjort sig den mödan at embellera mina Tankar; och hade jag blifvit dubbelt intagen, om följande små Saker blifvit observerade.

Jag har intet deremot, at man gifvit min Cecile en Mor, ehuru hon altför väl kunnat med all ärbarhet, och utan alt klander, bebo sin lilla Eremitage: hennes välgjörande och behagliga Lefnads-sätt rättfärdigar henne ifrån alla hårda omdömen. En Kamar-jungfru är ofta en hyggligare och förståndigare varelse, än mången af det så kallade bättre Folket.

Skal det vara en nödvändighet, at i hvarje Piece finna en intrigue; så bekänner jag både min okunnighet och försumelse, och är glad öfver at se denna Bristen ersatt.

Hvad jag i synnerhet önskade vore detta, at gamle Simons första Tal til Capitaine Strömmer hade bibehållit sig ord ifrån ord efter Originalet: ty detta var ingalunda af Författaren sammanbundet, utan af den åldrige med egna läppar vid händelsen uttaladt.

Jag ville äfven, at i Trädgårdsmästarens Samtal med Fröken, och i Grefvens Samtal med Jaquette, skulle några fria uttåtel. ser varit sparade: jag medger, at sådant är i sednare tider mycket liten uppmärksamhet underkastadt; men jag blir vid min Tro: at Theatern är en dålig Schola för Sederna, om ej anständigheten i alla mål där observeras.

För

För öfrigt lånar den *Nya* Pièce mycket värde af sina nu mera lifligare Behag, och sit vidlyftigare Skick, afpassad för en Skådeplats; då deremot den *förra* kan blott skryta af *Trohet mot originale Händelsen*, sin enfaldiga *Korthet* och sin *Snällhet*, at på några timmar från en Berättelse smälta ihop til något, som åtminstone hade sken af et Theater-Stycke.

Begär ej af en Qvinno-Hjärnas styrka,
at den Fullkomligheter bringar fram:
Det redan Ära är, at inte stå med skam
ibland det Folk, som Snillets Fader dyrka.

Lätt ofta har jag ledsen varit,
At jag försökt på Pindi branter krypa opp;
Men lika ofta har jag ock erfarit
En ljuflig Djerfhet, som fylt min Själ med hopp.

Vill jag en Hjeltes Bragder sjunga,
Jag manas af — jag vet ej hvad:
Klar blir Röst — lätt blir min Tunga,
Och Glädjen flyter i hvar Rad.

Jag kan då ej en Känsla jaga,
Som redan hunnit bli Begär —
Men Blad från Lager-Kransen taga,
Det driftar jag ej gjöra här.

Min Sång är Hjertats egen Stämma
och här tilegnas blott åt den,
Som ej med Myndighet den svagare vill skrämma,
Men är des Stöd — des Tröst — des Vän.

---

2. Episode eller Bihang af Fru Doctorinnan Lindegren til Hr Kullbergs Öfversättning af Florians Galatée, hörande til Sidan 164, författad på Farsta i Nov. 1795.

Länge hade desse Älskare lefvat de gladaste dagar, då den öma Leolinde påminte sig, at den gode Erast ännu ej ägde någon Herdinna. Oegennyttigt hade han upoffrat all egen Fördel, och sökte sin egen Sällhet i sina Vänners Lyksalighet: deras välgång var hans Belöning. — Dock kände hans Hjerta stundom en längtan och saknade en Tilfredsställelse, som vänskapen ej altid kunde upfylla. Hans vänner märkte det, och förebrådde sig, at de så länge lämnat honom lottlös. — En vacker dag gingo de up på en hög och behaglig Bergs-kulle, därifrån man hade en vidsträckt och intagande utsigt. Efter vanligheten samlades omkring dem all Byggdens Ungdom. Låt oss, sade Elicio, ibland denna vackra Skara välja Erast en Herdinna! Deras ögon sökte med upmärksamhet at finna den värdigaste. — Men i samma ögonblick fingo de höra en behaglig Sång. Snart blefvo de varse en Flock af de skönaste Flickor, förande emellan sig en prydligt klädd skön Herdinna. Hon sjöng, under det de gingo upföre Berget, Slutet af den vers hon börjat vid upgåendet:

För Dig jag lefva vill och dö —
Och när Du trött vill Hvilan smaka,
Så skal jag för din Trygghet vaka,
Och Sängen din med Rosor strö. —

Fimbrio

Timbrio gick emot desfa förtjusande varelser: hans behag och utseende hade något ovanligt hos sig. Han bad dem vara välkomne, och sade dem orsaken til denna Dagens Sammankomst och Högtidlighet. De Okända gingo fram, lämnande den sköna Herdinnan i Erasts famn. Här är din Brud, sade de: Gudarne lämna ingen Dygd, ingen välgjörande Gärning obelönd.

Glädjen var fullkomlig, och de Okända blandade sig i Ungdomens Lekar. Den dygdige och upplyste Salvador kom med muntra steg uppföre Kullen. Han helsade de Okända med mycken agtning, och de med vördnad på honom, såsom en gammal Vän. De satte sig nu alla at hvila och samtala. De kommo öfverens, at årligen på denna Dagen fira de lyckliga Älskares Fest. Men, som ingen Sälhet är fullkomlig, om den ej är meddelande och bidragande til fleres Sälhet; ty beslöto desfa Vänner, at på Kullen upresa en Pyramid, på hvars ena sida de lyckliga Älskares Namn skulle antecknas, och på den andra de Författares, som med värdigt behag beskrefvo deras Händelser, så at de bevekte Människiorna at söka sin lycksalighet i en ren, öm och dygdig Kärlek.

Edra Händelser och öden äro redan bekanta och beskrifna, sade Salvador: äfven i det kalla Norden har Belidor, et ungt Snille, med behag och lifligaste uttryck bidragit til Er odödlighet.

Ack! sade den sköna Seolinde, hvarmed skole vi visa honom vår Erkänsla? Vi skole belöna honom, sade de sköna Okända. — En af dem steg då fram: hon bar en Krans af Förgät-mig-intet, af hvilken hon tog en Blomma, sägande: detta blir min Skänk til Belidor; den skal påminna honom at följa mina spår genom

tusende

tusende omväxlingar; ty jag är Naturen; men aldrig träda öfver mina gränser. — En annan, nämligen Enheten, blottade sit sköna Bröst, där man genom den fina Kroppen såg Blodets rörelser och anlopp til det goda Hjertat. Jag skänker och meddelar Belidor mina ädla Känslor: fåfängt bjuder man til at röra andra, om man sjelf är kall; och om han är mig trogen, skal han blifva lycklig. Min Sinnebild, et känslofullt Hjerta, gifver jag honom til bevis af min Högagtning. — En annan af dessa sköna varelser framsteg. Jag är Oskulden, sade hon. Jag gifver Belidor den sällsynta gåfvan, at med Sanning gifva min Caractère. Sjelfve Moliere, detta vittra Snille, som kunde på Theatern antaga alla Människans Böjelser och Passioner, lyckades det dock aldrig at härma mig. Jag har väl intet något at bortgifva; men som hvita Perlor bäst tekna min Sinnebild, så se här, sade hon — lösande et Band ur sit Hår — lämnen dessa til Belidor. — Strax såg man Kärleken framspringa från en Myrten-buske: och jag, sade han — ryckande en fjäder ur sin vinge — jag gifver honom denna Penna at beskrifva mina Nöjen.

Man fik då höra en ljuflig Musik. Apollo syntes: På det, sade han, at alla dessa behagliga Förslag måtte gå i verkställighet, så gifver jag Belidor Kunskap, Snille och Smak at stäma min Lyra; des Tekning må ock sändas honom. — Apollo och de små Guda-varelser försvunno, och lämnade Herdarne hapne, glade och rörde.

— Men nu blef frågan: hvilken skulle frambära dessa Skänker til Belidor? Jag lämnade, sade Teolinde, min Vän Celia på vägen sittande under en ensam ung Lind, mot hvars Stam hon lutade sit Hufvud. Saknad och Sorg äro hennes Sällskap.

Hon

Hon saknar äfven vänskapens Nöjen och Tröst. Intet annat kan draga henne ur sin djupa dvala och enslighet, än om hon finner tilfälle at vara nyttig eller gjöra någon Mänska godt. Hon skal visst intet neka at frambära våra Hälsningar til Belidor. — Man sökte Celia; men hon hade då gåt til Likdalen, sysselsatt at uti et i Sanden ritadt Namn plantera små Cypres-telningar. Man sade henne sit ärende, och Celia mottog anbudet.

---

3. Le Tombeau de Florian à Sceaux *).

Romance.

Ô bois silencieux! ô toi, rive fleurie!
Écoutez les accens de ma juste douleur!
Seul conduit dans ces lieux par la melancolie,
D'Estelle & de Numa je viens pleurer l'Auteur.

C'est ici qu'il vivoit: les voilà, ces bocages,
Où son coeur, aussi pur que l'éclat du beau jour,
Goûtoit un calme heureux au milieu des orages,
Où sa Muse chantoit l'innocence & l'amour.

Je veux à cet Ami de la simple Nature
Élever de mes mains un modeste Tombeau:
Un myrthe l'ornera de sa douce verdure,
À ses pieds coulera le crystal d'un ruisseau.

Florian méritoit une plus longue vie.
Mais il fut malheureux: il avoit des talens.
Trop vertueux pour être à l'abri de l'envie,
Il vient de succomber à la fleur de ses ans.

Quand un nouveau Néron, dans sa rage inhumaine,
Immoloit l'innocence avec impunité,
Florian gémissoit. Il mérita sa haine.
Et ne put échapper à la captivité.

Pendant

*) Köping och Slott nära Paris, och hvar denne vittre och så älskvärde Man dog den 12 Sept. 1794, och blott uti des 40 år, til följe af sit Häkte under Robespierres grymma välde.

Perdant sa liberté, sans perdre sa constance,
il fixe l'avenir d'un regard assuré:
Quelquefois seulement ses yeux pleurent l'absence
Des bocages chéris, dont il est séparé.

Mais le Peuple se leve, & le Tyran expire:
La Vertu voit un terme aux maux qu'elle a soufferts;
L'Humanité, les Loix ont repris leur empire,
Et Florian captif a vu briser ses fers.

Il revient habiter sa solitude obscure;
Il revoit ces bosquets, cet étang, ce côteau:
Mais de ses maux passés la cruelle peinture
Empoisonne ses jours & creuse son tombeau.

Il n'est plus!... Qu'ai-je dit? en dépit de l'envie,
De l'injure des ans son Nom sera vainqueur,
Et les Productions de son heureux Génie
Retraceront toujours les vertus de son cœur.

Par L. F. Jauffret *)

*) Utur: l'Esprit des Journaux för Nov. 1794, sid. 219.

---

4. Bref ifrån Herr Secreteraren C. A. John Mandorff til Kongl. Bibliothecarien Gjörwell, dat. d. 24 Nov. 1795, til Svar på den Senares Invitations-Billet til sama Högtids-dag för året 1794.

Til et Tekn huru mycket jag älskar denna Dag, och hvilket utmärkt Rum dess åtanka för evigt intagit i mit Hjerta, kan jag ej underlåta, at efter Tre års förlopp, sedan Vänskapen stiftade sig den til en Högtid, med dessa Ord, eldade af en inre helig känsla, frambära min ömaste Tacksägelse för de fast

os

oräkneliga Prof af Godhet och Trofasthet, hvarmed min bäste, oförgätelige Gjörwell bekräftat den dyra Vänskaps-försäkran han skänkte mig tilbaka mot de heliga Löften, jag i hans armar, hänryckt af en Lycka och Förtjusning, som jag sällan i min Lefnad til den Grad kände, tilsvurit honom.

På det högsta värd, lofvar mit Hjerta sjelfkrafdt, at hvilka Lägen och mit Öde för mig utser, skal städse den Tjugu Fjerde November i alla åratal, Gud låter mig räkna, blifva mig en Åminnelse-Högtid af Carl Christof Gjörwell och den rena och lycksaliggörande Vänskap mig med honom i min lyckliga ålder förbundit. Et dyrbart Minne deraf skal städse bevaras inom mit Bröst! Gud vet huru ofta mig blir förundt, at personligen fira denna Dag ihop med denna min Vän; men åtminstone skal jag hvar gång skrifteligen gjöra honom Redo huru den af mig tilbragtes. Ack måtte jag det få gjöra ännu i många, många år! Och sedan hans Hand för mig kallnat, välsigna honom i Grafvens Stillhet, och helga honom en Tår!

C. A. Joh. Mandorff.

d. 23 Nov. 1794.

Meinem allerliebsten John wünsche ich den besten, den schönsten Tag! Ich bringe ihn ganz zu Hause zu; folglich gehört ein Theil davon Dir. Du bist willkommen, ja sehr willkommen. Aber eines bedinge ich mir, daß, wenn das Wetter morgen so ist wie heute, wir einen Gang gegen den Mittag thun, um die Solitude und den Thiergarten zu besuchen, um die Sonne zu begrüssen, ihr dankbarlich entgegen zu wandeln, weil sie uns in vollen zwey Jahren so viele glückselige Stunden geschenkt hat, und schliesslich ein Glas auf den edelsten und süssesten unserer Tage mit einander zu leeren. Ich schätze, ich liebe dein Herz, ich bin immer der deinige

G— C.

2)

Vi hafve läsit Fransyske Ambassadeurens Hr Lehoc's (Så skrifver han sig, icke le Hoc) Tal vid hans sista Audience hos Konungen den 22 sistl. Oct. uti en circulerande Afskrift; men nu kan jag uti Bilagan meddela Dig en trovärdig Copia af detsamma efter sjelfva det, genom Ambassadeurens Foranstaltande tryckta Exemplaret. Det trycktes här, dock utan tilfogad Tryckningsort;- men om Stylen ej bedrager mig, så har förmodeligen det Kongl. Tryckeriet härmed haft et litet hemligt Besvär -- jämte en Svensk Öfversättning, som ~~föres namnf~~ meret vara af Professor Philipsson, hvilken är mycket väl hos Borgaren Lehoc. Jag skal söka at skaffa Dig et trykt Exemplar, då jag också torde bifoga mit Försök til en annan Svensk Öfversättning af detta så märkvärdiga Tal; hvarvid jag dock nyttjat en icke sällan tjenlig Periphrase, för at komma Oratorns sanskyldiga mening så mycket närmare.

Jag vil sluta med en högst tragisk Bilagas vidare tilfogande, eller afritning af de Kulor, Skrot och Spik, som ändade Sal. Konungens Lif, hvilka varit in originali uti min Hand, blifvit af min Son efter dem copierade, och efter denna Original-Copia på bilagde Paper åter afritade genom min Försögrens Hand. På detta Paper har jag tillika anteknat en kort Historisk Upplysning. Du är den förste, som fåt någon Copia deraf. Förenom våre trogne Suckar til den alsmägtige Guden, at Han håller sin Beskyddande Hand öfver vår nu varande Konung, ja öfver hela vårt Land och Rike!!!

Hjerteliga Helsningar til Söta Stafva. Altid lefver jag

Deggés

tilgifnaste Pappa.

Bilagor.

Bilagor.

1. Discours de Mr Lehoc, Ambassadeur Extraordinaire de la République Françoise, à sa première Audience chez Sa Majesté le Roi de Suède le 22 d'Octobre 1795.

Sire!

La République Françoise, forte de ses Victoires & de sa Liberté, s'occupe moins en ce moment des Ennemis qui lui restent, que des Amis qu'elle a sçu conserver. Je n'apporte point à Votre Majesté des hommages & des sermens adulateurs. Je présente les voeux d'un Peuple libre au Chef d'un Peuple fier & généreux. Ces voeux s'adressent à Vous, Sire, parce que votre Patrie les repète avec moi. Déjà Votre Majesté promet tout ce qu'on a droit d'attendre d'Elle; déjà les plus heureuses dispositions font estimer les premiers besoins de votre ame, et tout annonce un autre Gustave à son pays. – Puisque vous aimez les Hommes, Sire, vous regnerez par les Loix; vous regnerez par l'Amour & la Reconnoissance: seuls Liens, qui subsisteront désormais entre la Soumission & le Pouvoir. – Peut être la Revolution françoise prépare-t-elle aux Rois des devoirs plus pénibles: puisse votre Majesté n'y trouver que des jouissances! – Franchise & Loyauté, Fidélité dans les Engagemens réciproques, Alliance éternelle entre Deux Peuples glorieux de leur Ressemblance & de leur Amitié....

voilà

voilà ce que la Nation françoise promet à votre Majesté par mon organe. — L'Ambassadeur Républicain, pénétré des sentimens, dont il est l'interprete, joint au respect, dû aux autorités légitimes; un Respect personnel, que votre Majesté justifiera par ses Vertus. il se croira dans sa Patrie, s'il peut être le témoin de la prosperité de cet Empire!